

Visie op kleuteronderwijs

Vernieuwde visie op kleuteronderwijs

*Elke kleuter staat centraal, met elk zijn eigen talent, dat hij of
zij zelfstandig leert ontdekken doorheen de jaren.*

Vanaf 1 september 2019 zullen wij het kleuteronderwijs in onze school GBS De Driesprong over een andere boeg gooien. Dit wil zeggen dat wij afstappen van het traditionele kleuteronderwijs (1ste, 2de, 3de kleuterklas) en dat wij zullen gaan werken met leefgroepen. Leefgroepwerking is een andere wijze van groeperen. In tegenstelling tot jaarklassen, waar kinderen van hetzelfde geboortjaar samen zitten, zijn leefgroepen samengesteld uit verschillende leeftijdsgroepen. Kinderen van verschillende leeftijden zitten bij elkaar in één klas.

In de eerste plaats bieden we kwaliteitsvol onderwijs aan, waarbij elk kind op zijn ontwikkelingsniveau kan spelen en leren. Elk kind kan zich ontwikkelen op zijn eigen tempo en op zijn eigen niveau. Elk kind krijgt de ruimte om te exploreren en te experimenteren. Elk kind kan zelfstandig aan de slag maar kan ook anderen op weg helpen.

In de praktijk:

Leefgroep 1 – De Julesklas

2.5-jarigen, 3-jarigen en 4-jarigen

Leefgroep 2 – De kikkertjes en uiltjes

4-jarigen en 5-jarigen

Taalontwikkeling, zelfstandigheid, verantwoordelijkheid en zelfvertrouwen zijn 4 belangrijke pijlers waar we aan werken met het hele schoolteam. We brengen een gedifferentieerd aanbod door in kleine groepjes te werken, waarbij elke leerkracht de kans krijgt om een gerichte activiteit aan te bieden aan een specifiek groepje kleuters. Of dit nu voor de jongste of de oudste kleuters zal zijn, iedereen krijgt onderwijs op zijn niveau.

Voordelen van deze werking

Twee verschillende leeftijden in één klas betekent dat alle kleuters van elkaar leren. De jongste kleuters van de klas krijgen er een heleboel oudere 'broers en zussen' bij, die hen laten zien wat kan en niet kan, hoe en waarmee gespeeld kan worden en die een rolmodel zijn voor de jongste kleuters.

Het brengt meer rust in de klas.

Omdat je met verschillende leeftijden werkt, is er automatisch minder onderlinge concurrentie en wordt de groep veel rustiger. Dit is geen fenomeen van voorbijgaande aard. De groep functioneert natuurlijker en soepeler.

De kleuters hebben niet alleen de juf die voor hen zorgt maar de oudere klasgenootjes nemen de jongere klasgenootjes graag op ontdekkingstocht. De jongere kleuters doen spontaner met alles mee doordat ze de ouderen aan het werk zien. Zij spelen ook gericht door het samenspel met de oudere kleuters.

Kleuters leren voldoende en vaak meer dan in jaarklassen.

Onderzoek wijst uit dat kleuters die in leefgroepen hebben gezeten even goede en vaak betere resultaten behalen in het eerste leerjaar.

De vijfjarigen krijgen meer aandacht en meer opdrachten dan in een gewone klasgroep. Verplichte opdrachten voor deze leeftijd zijn sneller door alle kleuters (7 kleuters t.o.v. 25 kleuters) afgewerkt, zodat de leerkracht reeds naar een nieuw aanbod kan overgaan. De oudste kleuters hebben door hun beperkt groepje ook minder kans om te ontglippen aan bepaalde opdrachten. Er is een gedeelde verantwoordelijkheid over het hele team. Elke kleuterjuf heeft haar beperkt groepje kleuters om op te volgen.

Vermits slechts een deel van de groep (enkel de vijfjarigen) de overstap naar het eerste leerjaar moet maken, kunnen leerkrachten ook gericht op problemen inspelen.

Vroeger gingen we ervan uit dat de leerkracht diegene is die de kinderen het meest leert. Door de klas te organiseren in leefgroepen krijg je echter automatisch meer "leraars in de klas: meer uitleggers, meer deskundigen. Hier schuilt de leerwinst voor de vijfjarigen. Wij willen hier echter toch ook benadrukken dat het geen vanzelfsprekendheid mag zijn dat de oudere kleuters steeds voor de jongere kleuters moeten zorgen en ermee moeten samen spelen... We bewaken en respecteren als leerkracht de eigenheid van elke leeftijd.

De leerkracht kan beter aansluiten bij het ontwikkelingsniveau van elke individuele kleuter.

In gewone jaarklassen verschillen kleuters reeds erg van elkaar. Dezelfde kalenderleeftijd betekent niet dezelfde mentale- of verstandelijke leeftijd. Het werken met leefgroepen zorgt ervoor dat we de verschillen niet verdoezelen maar er terdege en bewust rekening mee willen houden. De leerkracht werkt op het niveau van elk individueel kind.

Een vierjarige kleuter die kan inpikken op activiteiten van de vijfjarigen krijgt daar ook alle kansen toe. Een vijfjarige die iets trager is in zijn ontwikkeling krijgt tijd en ruimte om af en toe te mogen aansluiten bij de vierjarigen.

Leefgroepwerking heeft een positief effect op het zelfbeeld.

Door beter te kunnen aansluiten bij het ontwikkelingsniveau van elke individuele kleuter, hebben de kinderen minder het gevoel uit de boot te vallen. De oudsten halen het beste in zich boven. Een vijfjarige die het verstandelijk moeilijker heeft, kan uitgenodigd worden om zijn kennis (hoe klein en miniem ook) te delen met een jongere kleuter. Een driejarige die sneller ontwikkelt dan zijn leeftijdsgenootjes kan inpikken op de activiteiten van de vierjarigen en zal meer betrokkenheid vertonen omdat er op zijn niveau gewerkt wordt.

De jongsten bewonderen de oudsten, de oudsten zijn vertederd door de jongsten. Er is heel veel begrip voor elkaars kunnen en niet-kunnen.

De kleuters worden meer aangesproken op hun sociale vaardigheden.

Als kleuterschool stappen we af van: "Als ze kunnen knippen, kleven en kleuren, en tellen,... is het o.k." In een leefgroep worden de kleuters meer aangesproken om anderen te helpen. De kleuters zijn altijd eens de jongsten en altijd eens de oudsten. De jongste kleuters moeten leren omgaan met de privilégies van de oudere kleuters (zwemmen, lees-, schrijf- en rekenhoek, computerinitiatie, ...) De oudste kleuters moeten regelmatig het nodige geduld opbrengen voor hun jongere klasgenootjes.

Springtijd

Vanaf dit schooljaar voeren we ook 2 namiddagen 'springtijd' in, verwijzend naar de naam van onze school 'De Drie-sprong'. Tijdens de springtijd staan de deuren van alle klassen wagenwijd open en mogen de kleuters 'vlinderen' doorheen de klassen en de volledige kleutergang. In verschillende klassen en in de kleutergang worden activiteiten aangeboden waar ALLE kleuters mogen aan deelnemen.